

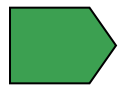
**ΚΑΠΕ
CRRES**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ηλιακά ενεργειακά συστήματα

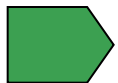
Βασιλική ΔΡΟΣΟΥ, MSc. in Energy, PhD cand.
Προϊσταμένη τμήματος Θερμικών Ηλιακών Συστημάτων
Διεύθυνση Α.Π.Ε.
ΚΑΠΕ

Θερμικά ηλιακά συστήματα

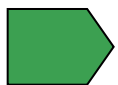
Οικιακή χρήση

- Ζεστό Νερό Χρήσης
- Θέρμανση χώρου
- Κλιματισμός χώρου

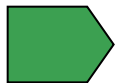
Βιομηχανική χρήση

- Διαδικασίες θέρμανσης
- Διαδικασίες ψύξης (θερμικός ψύκτης)

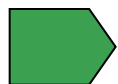
Αφαλάτωση

- Θερμική μέθοδος

Ηλεκτροπαραγωγή

- Ηλεκτρισμός

Συμπαγωγή

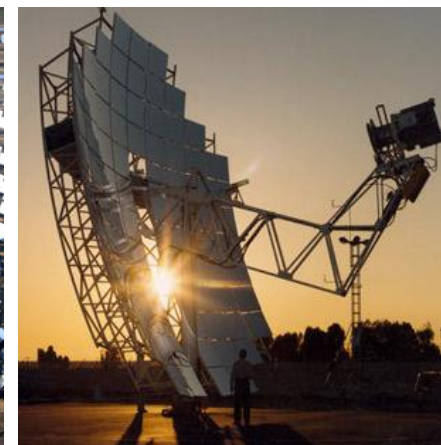
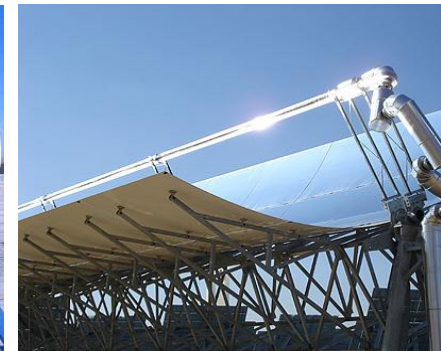
- Ηλεκτρισμός
- Θερμότητα

Τεχνολογίες Θερμικών Ηλιακών Συλλεκτών

ZNX - Θέρμανση - Ψύξη

Διεργασίες Ατμού - Ηλεκτρισμός

Επίπεδοι θερμικοί ηλιακοί συλλέκτες

Χωρίς κάλυμμα

- Πλαστικοί σωλήνες χωρίς μόνωση
- Υψηλές απώλειες θερμότητας
- Θερμοκρασία λειτουργίας 20-30 °C

Επίπεδος

- Απορροφητής, σωλήνες, μόνωση
- Μέσες απώλειες θερμότητας
- Θερμοκρασία λειτουργίας έως 100 °C

Κενού

- Υάλινοι σωλήνες, ύπαρξη κενού
- Ελάχιστες απώλειες θερμότητας
- Θερμοκρασία λειτουργίας έως 150 °C

Αύξηση Θερμοκρασίας

Χαρακτηριστικά

- Θερμοκρασία < 150 °C
- Συγκεκριμένες εφαρμογές (ΖΝΧ, Θέρμανση χώρου, ψύξη, βιομηχανία χαμηλών θερμοκρασιών)
- Υψηλός εγχώριος & διεθνής ανταγωνισμός
- Τεράστιο δυναμικό ανεκμετάλλευτο

Συγκεντρωτικοί ηλιακοί συλλέκτες

Παραβολικό Πιάτο

- Σημειακή συγκέντρωση
- Ανακλαστικό πιάτο με εργομηχανή Stirling
- Διεσπαρμένη παραγωγή
- Όχι οικονομία κλίμακας
- Περιορισμένο πεδίο εφαρμογών
- Μόνο για ηλεκτροπαραγωγή

Ηλιακός Πύργος

- Σημειακή συγκέντρωση
- Ηλιοστάτες με στόχευση στον πύργο
- Θερμοκρασία $>500\text{ }^{\circ}\text{C}$
- Απαίτηση επίπεδων περιοχών, κλίσης $<1\%$
- Μόνο για σταθμούς μεγάλης ισχύος

Κοιλοπαραβολικός

- Γραμμική συγκέντρωση
- Καμπύλα κάτοπτρα με σωλήνα κενού
- Θερμοκρασία $150 - 450\text{ }^{\circ}\text{C}$.
- Στιβαρή αντιανεμική κατασκευή

Συλλέκτης Fresnel

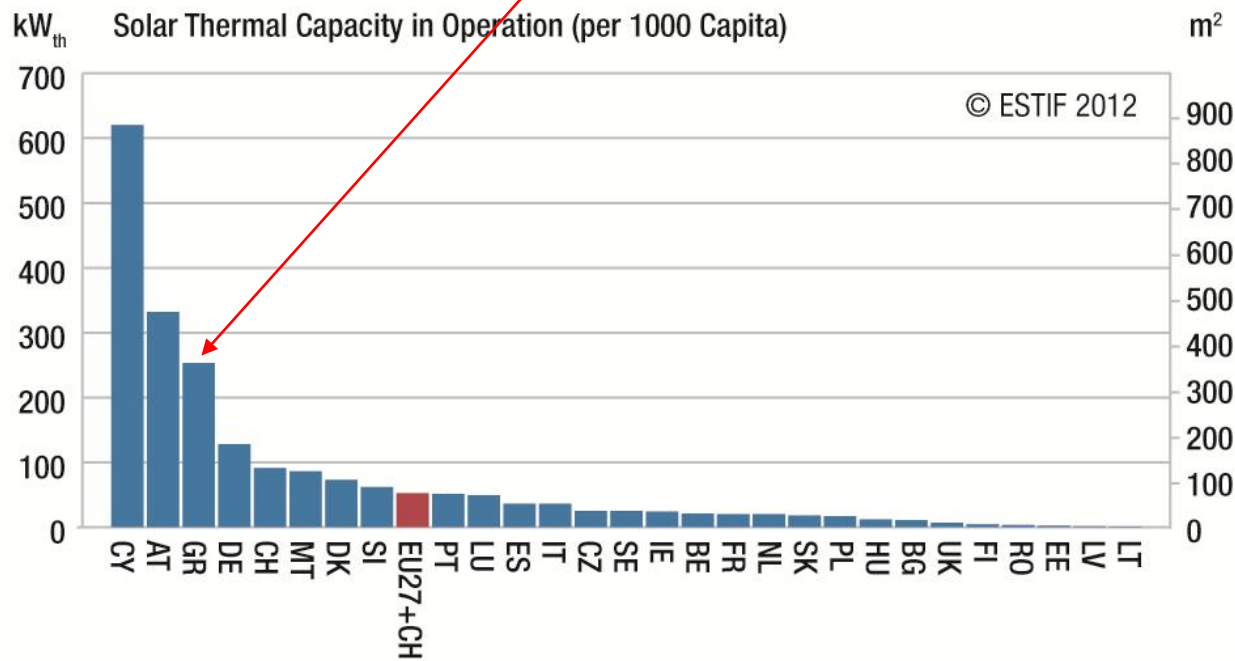
- Γραμμική συγκέντρωση
- Επίπεδα κάτοπτρα με σωλήνα κενού
- Θερμοκρασία $150 - 450\text{ }^{\circ}\text{C}$.
- Χαμηλό κόστος επένδυσης, συντήρησης και λειτουργίας
- Απλότητα κατασκευής
- Καλύτερη χρήση γης

Ευρωπαϊκή αγορά στον τομέα των Θερμικών Ηλιακών Συστημάτων

- Ελλάδα: αποτελεί σημαντικό τμήμα της Ευρωπαϊκής αγοράς
- Η Ελληνικές βιομηχανίες παραγωγής θερμικών ηλιακών συστημάτων (ΕΒΗΕ και άλλοι) έχουν σημαντική θέση στην παγκόσμια παραγωγή
  - Σημαντικό ποσοστό της εγχώριας παραγωγής προορίζεται για εξαγωγές
- Προϊόντα υψηλής ποιότητας, ανταγωνιστικά και αξιόπιστα
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των ΘΗΣ (περισσότερο από το 95%) αφορά τον οικιακό τομέα (θερμοσιφωνικά συστήματα)
- Υπολογίζεται ότι το 20-25% των νοικοκυριών της Ελλάδας έχει ηλιακό σύστημα

Ευρωπαϊκή αγορά στον τομέα των Θερμικών Ηλιακών Συστημάτων

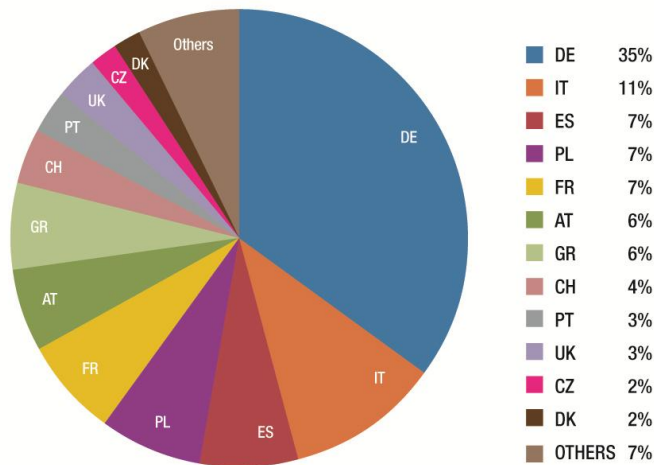
Η Ελλάδα κατέχει την 3^η θέση

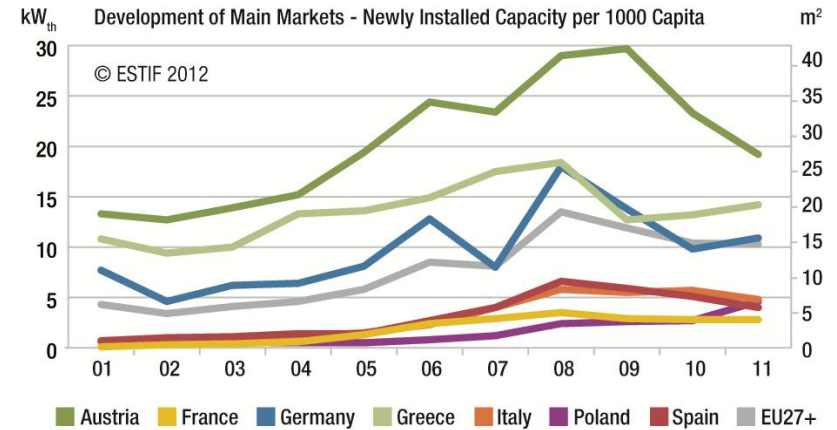
Εγκατεστημένη ισχύς ηλιακών συλλεκτών (επίπεδων και κενού)
Συντελεστής μετατροπής: 1 m² συλλέκτη αντιστοιχεί σε 0,7 kW_{th} εγκατεστημένη ισχύ

Ευρωπαϊκή αγορά στον τομέα των Θερμικών Ηλιακών Συστημάτων

Shares of the European Solar Thermal Market (Newly Installed Capacity)

© ESTIF 2012

Στοιχεία Ελληνικής αγοράς

Η Ελληνική βιομηχανία:

Αριθμεί περίπου 45 κατασκευαστές εκ των οποίων

- 23 είναι τακτικά μέλη της ΕΒΗΕ (έτος ίδρυσης 1979)
- 21 είναι συνεργαζόμενα μέλη (ΚΑΠΕ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, Ινστιτούτο Χαλκού, εταιρείες π.χ πολυστερίνης, θερμοστατών κ.τ.λ.)
- Απασχολεί περίπου 3000 άτομα (παραγωγή, πωλήσεις, εγκατάσταση, έρευνα κ.τ.λ.)

ΕΒΗΕ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ - ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΒΗΕ*

☎2310780271

☎2109247250

☎2103478897

☎2221053760

☎2751029110

☎2351037257

☎2105595625

☎2102389500

☎2310783691

☎2384062486

☎2109401596

☎2109402015

☎2105611842

☎2102404051

☎2105988941

☎2102382867

☎2102474150

☎2106830351

☎2262031931

☎2102843376

☎2341071380

☎2102011698

☎2310784684

Στοιχεία Ελληνικής αγοράς

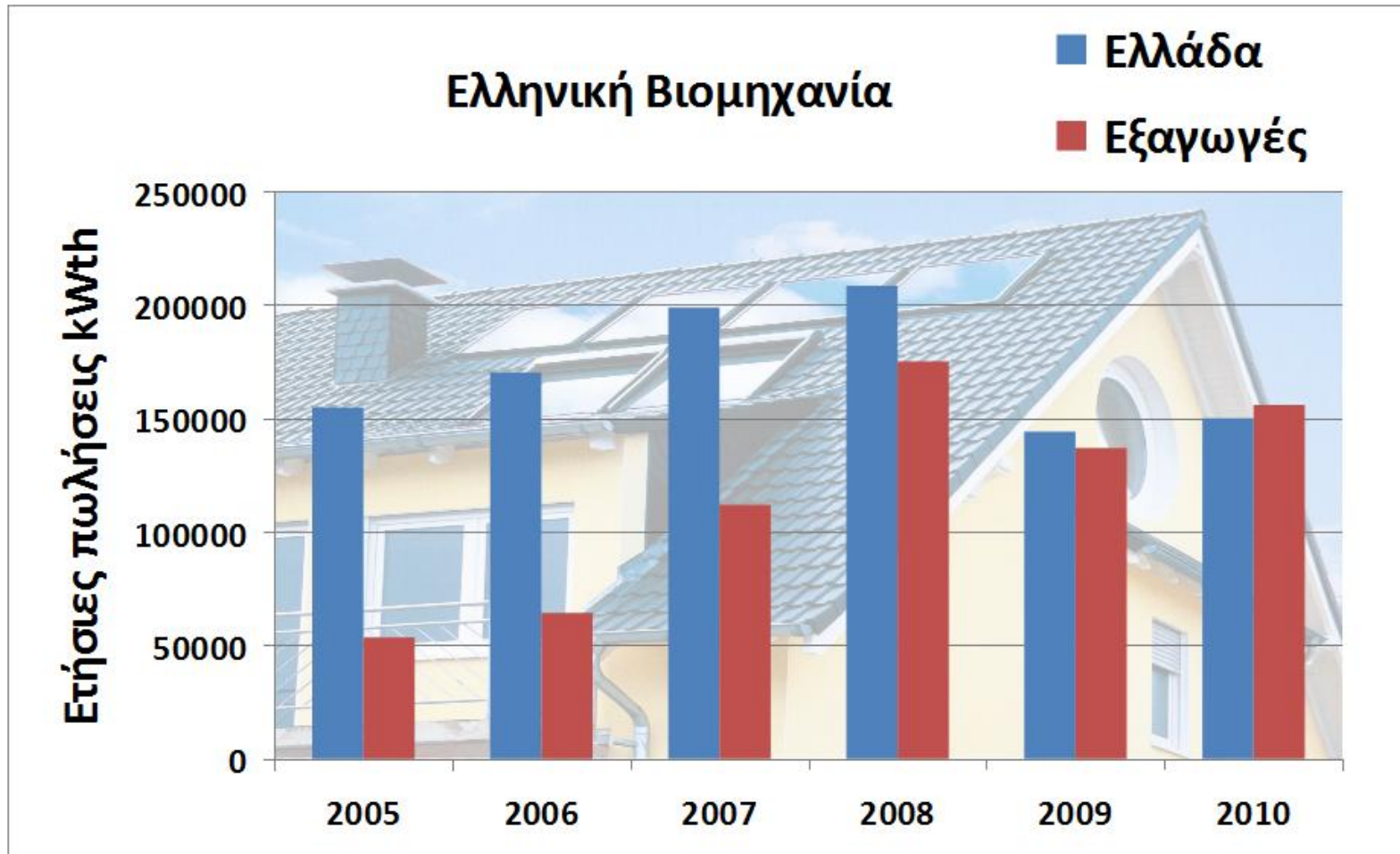
4.087.000 m² συλλεκτών εγκατεστημένα (τέλος 2010):

- **95% αφορούν παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ZNX) στον οικιακό τομέα**
  - 99.5% θερμοσιφωνικά συστήματα
  - 80% κάλυψη ενεργειακών αναγκών για ZNX.
- **5% μεγάλης κλίμακας εγκαταστάσεις για παραγωγή ZNX**
  - Ηλιακός κλιματισμός
  - Θέρμανση χώρου
- **Μικρός αριθμός «combi» συστημάτων**

Ένα από τα μεγαλύτερα ηλιακά συστήματα στην Ευρώπη: «Σαράντης» (εργοστάσιο – αποθηκευτικοί χώροι)

- 2.700 m² επίπεδων ηλιακών συλλεκτών
- 700 kW (2 X 350 kW adsorption solar chillers)

Πωλήσεις ηλιακών συλλεκτών και εξαγωγές (σε m²)

Γιατί να έχουμε πρότυπα για τα θερμικά ηλιακά συστήματα?

- Όριμες τεχνολογίες αλλά με προβλήματα στην πράξη
- Μόνο τα ποιοτικά προϊόντα μπορούν να επιβιώσουν στις ανταγωνιστικές συνθήκες της ελεύθερης αγοράς
- Πιστοποίηση
  - Αποτελεί αντικειμενικό και αδιαφιλονίκητο μηχανισμό αξιολόγησης και αποτύπωσης της ποιότητας των προϊόντων
  - Εργαλείο για τις επιδοτήσεις
  - Εισάγεται από τις Ευρωπαϊκές οδηγίες

Η Τεχνική Επιτροπή CEN/TC 312 'Thermal solar systems and components'

- δημιουργήθηκε το 1994, μετά από αίτηση της ESTIF στην CEN
- mandate της ΕΕ/EFTA (European Free Trade Association) στην CEN για την επεξεργασία νέων Ευρωπαϊκών προτύπων
- το πρόγραμμα εργασιών υποστηρίχθηκε από το πρόγραμμα ALTENER
- έχει μέλη από 30 χώρες / μέλη της ΕU

Ιστορικό εξέλιξης:

- 1994: Δημοσιεύονται τα πρότυπα ISO που αφορούσαν μεθόδους Δοκιμών
- mandate της ΕΕ/EFTA (European Free Trade Association) στην CEN για την επεξεργασία νέων Ευρωπαϊκών προτύπων
- 2001: Δημοσίευση Ευρωπαϊκών προτύπων (general requirements & test methods)
- 2006: Νέες εκδόσεις

Τρέχουσα κατάσταση CEN/TC312

Προεδρεία: Κώστας Τραβασάρος - Ελλάδα

Τεχνική Γραμματεία: Βασιλική Δρόσου – (ΕΛΟΤ)

WG1 – Solar Collectors – Convenor P. Kovacs (Sweden)

WG2 – Factory made systems - Convenor V. Sharma (Italy)

WG3 – Custom built systems – No Convenor

WG4 – Labeling and marking - Convenor J.E.Nielsen (Denmark)

Πρότυπα για:

Συλλέκτες

Factory – made θερμικά ηλιακά συστήματα

Custom built θερμικά ηλιακά συστήματα

Δομή:

Γενικές απαιτήσεις – General requirements

Μέθοδοι Δοκιμών - Test methods

Δημοσιευμένα Πρότυπα CEN/TC312

- **EN 12975-1:2006+A1:2010 Thermal solar systems and components - Solar collectors - Part 1: General requirements -**
- **EN 12975-2:2006 Thermal solar systems and components - Solar collectors - Part 2: Test methods**
- **EN 12976-1:2006 Thermal solar systems and components - Factory made systems - Part 1: General requirements -**
- **EN 12976-2:2006 Thermal solar systems and components - Factory made systems - Part 2: Test methods -**
- **EN 12977-1:2012 Thermal solar systems and components - Custom built systems - Part 1: General requirements for solar water heaters and combisystems -**
- **EN 12977-2:2012 Thermal solar systems and components - Custom built systems - Part 2: Test methods for solar water heaters and combisystems –**
- **EN 12977-3:2012 Thermal solar systems and components - Custom built systems - Part 3: Performance test methods for solar water heater stores -**
- **EN 12977-4:2012 Thermal solar systems and components - Custom built systems - Part 4: Performance test methods for solar combistores –**
- **EN 12977-5:2012 Thermal solar systems and components - Custom built systems - Part 5: Performance test methods for control equipment -**
- **EN ISO 9488:1999 Solar energy - Vocabulary (ISO 9488:1999)**

Πρότυπα υπό ανάπτυξη CEN/TC312

- **00312019 prEN ISO 9488 rev Solar energy**
- **00312022 prEN 12976-1 Thermal solar systems and components - Factory made systems - Part 1: General requirements**
- **00312023 prEN 12976-2 Thermal solar systems and components - Factory made systems - Part 2: Test methods**
- **00312028 prEN 12975-1 Thermal solar systems and components - Solar collectors - Part 1: General requirements**
- **00312029 prEN ISO 9806 Solar energy - Solar thermal collectors - Test methods (ISO/DIS 9806:2012)**
- **00312032 prEN ISO 22975-3 Thermal solar systems and components - Solar collectors - Part 3-1: Qualification of solar absorber surface durability**
- **00312033 prEN ISO 22975-1 Solar Energy - Collector components and materials, Part 1: Evacuated tubes - Durability and Performance**
- **00312034 prEN ISO 22975-2 Solar Energy - Collector components and materials, Part 2: Heat-pipes for evacuated tubes - Durability and performance**

To Keymark:

- είναι ένα εθελοντικό σχήμα πιστοποίησης το οποίο αναπτύχθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Προτύπων - European Committee for Standardisation (CEN). (1992 Council Resolution)
- το μήνυμά του είναι απλό: το προϊόν έχει συμμορφωθεί με τα σχετικά Ευρωπαϊκά Πρότυπα
- το σχήμα πιστοποίησης Solar Keymark αναπτύχθηκε με την υποστήριξη δύο Ευρωπαϊκών προγραμμάτων
  - EU-Altener (Solar Keymark - AL/2000/144) και
  - EU-IEE (Solar Keymark II - EIE/05/052/SI2.420194).

To Solar Keymark:

- είναι το πρώτο αναγνωρισμένο παν-Ευρωπαϊκό σήμα ποιότητας για τα θερμικά ηλιακά προϊόντα
- αποτελεί το καθολικά αποδεκτό «διαβατήριο» για εθνικά χρηματοδοτικά σχήματα και επιδοτήσεις.
- είναι εθελοντικό third – party σχήμα πιστοποίησης το οποίο δηλώνει την συμμόρφωση του προϊόντος με τα Ευρωπαϊκά **πρότυπα**:
  - EN12975 (για τους ηλιακούς συλλέκτες)
  - EN12976 (factory made systems)
- χρησιμοποιείται από κοινού με τα εθνικά σχήματα πιστοποιήσεων

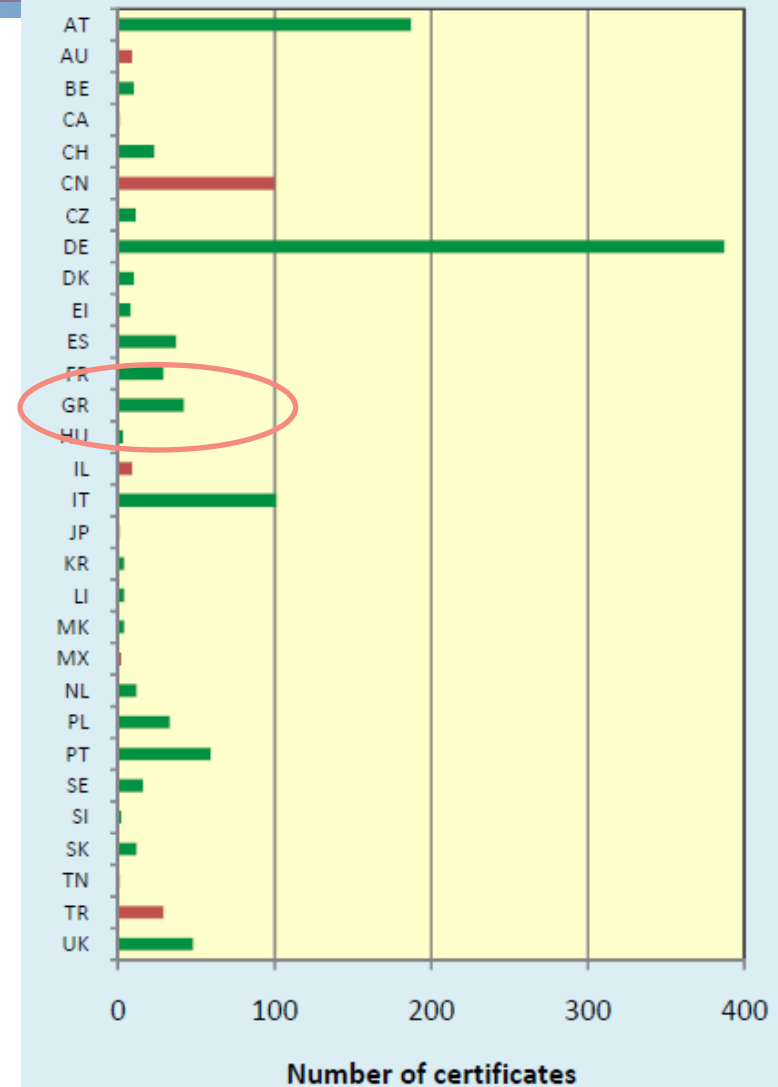

To Solar Keymark:

- Αναπτύχθηκε το 2003
- Απονέμεται από:
  - 24 διαπιστευμένα εργαστήρια,
  - 8 εξουσιοδοτημένους φορείς
- Είναι σε ισχύ στην Ελλάδα από το 2005

Countries with Solar Keymark

Συμπερασματικά:

- Η τυποποίηση και τα πρότυπα αποτελούν βασικό εργαλείο για την στήριξη και προώθηση της τεχνολογίας των θερμικών ηλιακών συστημάτων και ειδικότερα της Ελληνικής Βιομηχανίας.
- Απαιτείται στήριξη της επιτροπής CEN/TC312 και της αντίστοιχης εθνικής από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (ΕΛΟΤ, ΕΒΗΕ, ΚΑΠΕ, ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»)
- Είναι σημαντική η δραστηριοποίηση της αντίστοιχης εθνικής επιτροπής TE35 – «Ηλιακή ενέργεια»

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

ΚΑΠΕ
CRES

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

19^ο χλμ. Λεωφ. Μαραθώνος, 19009 Πικέρμι Αττικής
T: 2106603300, F: 2106603301-2
www.cres.gr, cres@cres.gr